

Beslutsunderlag

Utfärdat 2024-09-04

Diarienummer 0325/2024

Handläggare Kurt Lindman

Telefon: 031-6188115

E-post: kurt.lindman@renova.se

Remiss – Göteborgs stads riktlinje för hantering av ägarstyrda investeringar (SLK-2021-01550)]

Förslag till beslut

1. Styrelsen i Renova AB beslutar att tillstyrka förslagen i riktlinjen och översända bifogat yttrande till stadsledningskontoret som svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras härmed omedelbart justerad.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2021-12-15 § 996 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att arbeta fram förslag till principer för Göteborgs Stads investeringsstyrning. En del av uppdraget avser framtagande av principer för beredning, beslut och uppföljning av komplexa och betydande investerings- och exploateringsprojekt som ska hanteras på kommunfullmäktigenivå s.k. ägarstyrda investeringar. Renovas styrelse ska ta del av riktlinjen samt besluta att beakta den inför beredning av kommande större investeringar.

Remissen ska besvaras senast den 30 september 2024.

Sammanfattning

Syftet med riktlinjen är att möjliggöra en mer aktiv politisk styrning av investeringar. Projektstyrning (Styrning under projektets livslängd) avser framtagande av principer för beredning, beslut och uppföljning av komplexa och betydande investerings- och exploateringsprojekt framför allt avseende de investeringar som ska och bör hanteras på kommunfullmäktigenivå.

Stadsledningskontoret bedömer att det därför finns ett behov av att förtydliga och sätta ett ramverk för framför allt kommunfullmäktiges hantering av investeringar som ska beslutas eller möjliggöra ställningstagande på ägar- och yttersta politiska nivå, för satsningar som har väsentligt påverkar på stadens verksamheter, risktagande och långsiktiga ekonomiska förutsättningar.

Föreslagen riktlinje syftar därför också på att reglera definitioner och en hanteringsordning för när investeringsprojekt ska lyftas för beslut eller ställningstagande på kommunfullmäktigenivå och vilka krav och vilket ansvar som läggs på respektive nämnd och styrelse för beredning och uppföljning av dessa satsningar.

Förslaget ska ge kommunfullmäktige två möjligheter att ta ställning till ägarstyrda investeringar, inriktningsbeslut och genomförandebeslut, som även kan följas av reviderade beslut under planerings- och genomförandeskede.

För att stärka kommunstyrelsens uppsikt, genom stadsledningskontoret/Stadshus, föreslås även att stadsledningskontoret formar en struktur för "särskild uppsikt" av utvalda projekt och satsningar. Det handlar då om att uppföljning och avvikelsehantering används för att följa de projekt som har stor ekonomisk påverkan.

Vid väsentliga avvikelser i förhållande till tidigare fattade beslut avseende tid, ekonomi eller innehåll och leveranser görs bedömningen att kommunfullmäktige ska beredas möjligheten att ta ett förnyat ställningstagande till beslutade projekt.

Beskrivning av ärendet

Stadsledningskontoret återrappporterade 2021-08-24 § 664 uppdraget att fortsatt utreda och föreslå en modell för att förbättra budgetunderlagen i syfte att öka möjligheten att politiskt kunna prioritera och allokera investeringsresurser, mellan och inom nämnder och verksamhetsområden utifrån den ekonomiska, ekologiska och sociala dimensionen.

I samband med återrappporteringen lyfte stadsledningskontoret behovet av att förtydliga stadens styrprinciper kring stadens investeringsverksamhet. Rapporteringen lyfte även behovet av ett tydligare ramverk för kommunfullmäktiges aktiva styrning av enskilda satsningar och investeringsprojekt. Även organisationsförändringen inom stadens stadsutvecklande verksamheter medför ett tillfälle för att anpassa principer och ansvarsfördelning.

Kommunstyrelsen beslutade 2021-12-15 § 996, med utgångspunkt i stadsledningskontorets återrappportering, att ge stadsledningskontoret i uppdrag att arbeta fram förslag till principer för Göteborgs Stads investeringsstyrning.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget kan komma att innebära i delar en viss utökad administrativ kostnad då bedömningen är att fler beslutsärenden än vad som hanteras idag kan att kräva beredning på Göteborgs Stadshus AB och SLK.

Kraven på beslutsunderlag bedöms inte omfatta mer planerings- och utredningsarbete än som redan genomförs på styrelsenivå idag för att säkerställa beslutsfattandet och medför därför inte något merarbete för styrelse eller verksamhet.

Det som påverkar mest är längre ledtider kring ägarstyrda investeringar vilket kan fördröja igångsättning av projekt. Det kan i sin tur medföra kostnader för bolaget då nyttorealiserings fördröjs. En fördel är att ramverket är att tydligheten i hanteringsordningen för ägarstyrda projekt tydliggörs för styrelsen.

En nackdel med riktlinjen är att den inte beaktar komplexiteten i delägda bolag. För Renova är det ett viktigt förhållningssätt att hantera delägarna så likvärdigt som möjligt. Det hade kunnat vara till hjälp om Renovas och Gryaabs delägarskap hade berörts i riktlinjen. Att en dominerande ägare har och tar det största ansvaret är trots det både rimligt och legitimt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen/bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Det finns en tydlig förväntan kring att inte minst stadens investeringar och exploateringsinvesteringar ska vara ett verktyg för att nå stadens inriktningar och målsättningar. Renova gör här samma bedömning som stadsledningskontoret att det med en mer enhetlig hantering och ett tydligare kravställande kring beslutsunderlagen finns förutsättningar att synliggöra kopplingen till stadens övriga styrning både utifrån målsättningar, program och planer och de långsiktiga ekonomiska konsekvenserna. Det gäller inte minst den förväntan som finns avseende att möjliggöra avvägningar och redovisa nyttor knutna till de tre hållbarhetsperspektiven.

Krav på att uppföljningen kan belysa leveranser och nyttorealiserings utöver uppföljning av tid och ekonomi, där fokus framför allt ligger idag i kombination med att på ett transparent sätt belysa de vägval, avvägningar och alternativ som ligger till grund för styrelsens förslag är något som gynnar staden på både kort och lång sikt.

Samverkan

Någon samverkan har inte skett i detta ärende.

Förvaltningens /bolagets bedömning

Se yttrande i bilaga.

Beslut av principiell beskaffenhet

Frågan är inte av sådan principiell beskaffenhet eller annars av större vikt att frågan ska hemställas till Göteborgs Stads Kommunfullmäktige för ställningstagande.

Bilagor

1. Förslag till riktlinje för ägarstyrda investeringar
2. Renova AB:s yttrande om Riktlinje för ägarstyrda investeringar